

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Веселин Тодоров Беловеждов, дм,
Ръководител на Катедра по „Обща и клинична патология“
МУ – Пловдив,
в качеството му на член на научно жури въз основа на
заповед на Зам.-Ректор НИД на
Медицински университет - Пловдив, № P-2303 / 03.07.2024 г.

относно процедура за заемане на академичната длъжност „професор“ по научна специалност „Патологоанатомия и цитопатология“, област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, професионално направление 7.1. Медицина обявена в ДВ бр. 35 / 19.04. 2024 г., утвърдена от ФС на МФ (пр. № 6 от 26.06. 2024 г.) за нуждите на Катедра по Обща и клинична патология към МУ – Пловдив за преподаване на български и английски език.

За конкурса са депозираны материали на хартиен и електронен носител от единствения кандидат доц. д-р Елена Поразова-Маркова, дм, които включват всички необходими документи съгласно Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Медицински университет - Пловдив.

I. Карьерно развитие на доц. д-р Елена Поразова-Маркова, дм.

Доц. д-р Елена Гълъбова Порязова-Маркова е родена в гр. Пловдив. Висше медицинско образование е завършила през 1992 г. във ВМИ-Пловдив, през следващата 1993 г. след успешно положен конкурс става асистент в Катедрата по обща и клинична патология, а в последствие израства до старши и главен асистент. През 2000 г. тя придобива специалност по патологоанатомия и цитопатология, през 2007 г. е зачислена като докторант на самостоятелна подготовка и през 2010 г. след успешно защитена дисертация придобива ОНС „Доктор“. До 2011 г. д-р Порязова е лекар в Отделението по Клинична

патология към УМБАЛ „Св.Георги“ - Пловдив. През същата тя става Началник на Отделението по Клинична патология в УМБАЛ “Пълмед“ ЕАД, гр. Пловдив. През 2005 г. доц. д-р Порязова придобива професионална квалификация по „Здравен мениджмънт“ към Европейския колеж по икономика и управление, гр. Пловдив.

През 2014 г. д-р Порязова се хабилитира като Доцент към Катедрата по Обща и клинична патология на МУ- Пловдив, където работи и днес. През 2024 г. тя е избрана за Зам. Декан по Проектна дейност и Международно сътрудничество на Медицински факултет на МУ- Пловдив.

II. Описание на наукометричните показатели доц. д-р Елена Порязова-Маркова, дм.

Доц. д-р Порязова представя за участва в конкурса следните научни трудове :

- монография на тема : „Е-кадхерин – метастазиране, туморна прогресия, клинично-морфологични аспекти (2024)

и общо 45 реални научни публикации, които са публикувани след придобиването на академичната длъжност „Доцент“ :

- 20 публикации са в реферирани и индексирани в световноизвестните база данни Scopus и Web of Science;
- 25 публикации с научно рецензиране в нереперирани и неиндексирани в световноизвестните база данни списания и сборници, 9 – в чуждестранни списания.

Доц. д-р Порязова е първи автор в 3 от представените публикации, втори – в 16 и трети или следващ – в 26 публикации.

Доц. д-р Порязова има общо 36 научни съобщения в национални и международни научни форуми, които са представени след придобиването ѝ на академичната длъжност „Доцент“, като 1 от тях е представено като резюме във “Virchows Archiv”. Доц. д-р Порязова е съавтор в една колективна монография - „Злокачествени тумори на вулвата“ (2015).

Представената от доц. д-р Порязова справка за цитиранията показва, че общият брой на цитиранията на нейни научни публикации е 72 като 39 от тях са в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни база данни, някои от които са с импакт фактор. Въз основа на справката за цитиранията и автоматизираната информация от световноизвестните база данни Web of Science и Scopus, доц. Порязова има h-index =5.

III. Оценка на приносите на научните трудове на доц. д-р Елена Поразова-Маркова, дм.

Основните направления, в които е работила доц. д-р Порязова са свързани с гастроентрологична, гинекологична, хирургична и лицево-челюстна патология. Те имат научно-теоретични и приложни приноси свързани с диагностиката и последващото лечение на пациентите с туморни и нетуморни заболявания с различна локализация. Дисертационният труд на доц. д-р Порязова е на тема „Диференциално-диагностично значение на имунохистохимичната експресия на маркерите СК 7, СК 20, CDX2 и бета катенин при първични колоректални и яйчникови карциноми, и перитонеални метастази от аденокарциноми с неясен произход“. Преобладаваща част от научно-изследователската дейност на доц. д-р Порязова, включително и наскоро публикуваната ѝ монография, е посветена на задълбоченото изследване на епително-мезенхимния преход (ЕМП) и ролята му за туморната прогресия при тумори с различна локализация – гърда, стомах, яйчници, ендометриални карциноми и карциносаркоми, и други. Резултатите от проведените имунохистохимични изследвания с Е-кадхерин и други маркери, свързани с ЕМП, са публикувани и в част от представените публикации. Те допринасят за изясняване на ролята на ЕМП в сложните биологични механизми на туморна прогресия и метастазиране на изследваните от тумори.

Друго направление от публикации е свързана с колоректалния карцином и тук получените резултати имат пряко научно-практическо приложение. В тях се оценява значението на отделни клиничко-морфологични характеристики (размер на тумора, хистологичен вид и степен на диференциация, стадий на тумора), както и степента на имунохистохимична експресия на пролиферативния маркер Ki 67, на p 53 и на HER-2 и на значението им за прогнозата при пациенти диагностицирани с този тумор.

Оралната патология е друго направление, в което е работила доц. д-р Порязова. В публикациите свързани с него се съобщават актуални данни за хирургичното лечение и морфологичната диагноза на одонтогенните кисти и някои тумори на челюстите, включително рядък случай на периферен остеома на долната челюст.

В разработките на доц. д-р Порязова не са подминати и случаи с редки туморни и нетуморни заболявания в различни области и органи локализации - ЦНС, ортопедия, педиатрия и др. В областта на туморната патология на ЦНС са описани рядък случай с миксопапиларен епендимом на *filum terminale* и

педиатричен случай на солитарен неврофибром на кауда еквина; рядък случай на интрамедуларен менингиом в долната торакална област. В областта на ортопедията са описани морфологичните промени в теносиновиалната тъкан при пациенти с идиопатичен синдром на карпалния тунел, както и най-важните анатомични вариации на медианния нерв и тяхното значение за хирургичното лечение на заболяването.

Други публикации са посветени на рядко наблюдавани случаи от практиката като случай на плеоморфен аденом в синоназалната област, диагностициран първоначално като малигнен меланом; случай с недиференциран плеоморфен сарком на млечната жлеза; случай със сарком на Юинг на гръбначния стълб.

Стойности са и публикациите свързани с използването на някои полезни педагогически методи и практики в обучението по патология на студентите по медицина.

IV. Оценка на участието в научно-преподавателската дейност на доц. д-р Елена Порязова-Маркова, дм.

Доц. д-р Елена Порязова има над 25 години общ трудов и преподавателски стаж. Водила е упражнения, а впоследствие и лекции на български и английски език на студенти по медицина, дентална медицина и фармация, както и на студенти от Медицинския колеж. Данните от приложените справки за учебната заетост (практически упражнения, лекции, семестриални изпити) през последните три учебни години (общо 1328 учебни часа за 2020-2021, 2021-2022 и 2022-2023 академични години) показват, една значителна натовареност надхвърляща изискуемия минимум за хабилитирани преподаватели при МУ-Пловдив. Тя участва и в обучението на студенти по програмата Еразъм в МУ-Пловдив.

Доц. д-р Порязова е автор и съавтор в 5 университетски учебника по Обща и клинична патология на български и английски език:

1. Lecture Course in General Pathology for medical students, first edition, E. Poryazova, MD, PhD et all Изд. Лакс бук, Пловдив, 2017, 144стр., ISBN: 978-619-189-058-3
2. Lecture Course in Clinical Pathology for medical students, first edition, E. Poryazova, MD, PhD et all Изд. Лакс бук, Пловдив, 2017, 230стр., ISBN 978-619-189-071-2

3. Lecture Course in General and Clinical Pathology for dental students, first edition, E. Poryazova, MD, PhD et all Изд. Лакс бук, Пловдив, 2017, 253стр., ISBN: 978-619-189-066-8
4. Handbook of Histopathology and immunohistochemistry, E. Poryazova, Изд. Лакс бук, Пловдив, 2016, 158 стр. ISBN: 978-619-189-046-0
5. Учебник Обща и клинична патология за студенти по фармация, Б. Анави, В. Беловеждов, Д. Старибратова, Е. Порязова, С. Генова, Ил. Биволарски, В. Данев, Ж. Пешев, Г. Иванов, ТАФПРИНТ ООД, 2021, 193 стр., ISBN: 978-619-7091-15-1

Доц. Порязова има участия и в изработването на 10 университетски учебни пособия.

Доц. д-р Порязова е била научен ръководител на 3 вътрешно-университетски докторантски проекта (2018, 2020, 2022 г), които са приключени успешно, а от 2024 г е ръководител и основен изследовател, на други два научно-изследователски проекта по програмата за стратегически изследвания и иновации за развитие на МУ-Пловдив, свързани с дигиталната патология и приложението на изкуствен интелект в областта на патологията. Доц. д-р Порязова е участник и в екипа на европейски международен проект по Еразъм+ (2023 г).

Доц. д-р Порязова е била научен ръководител на двама успешно защитили докторанти – д-р Десислава Божкова и д-р Деница Сертева, които вече са главни асистенти. В момента тя е научен ръководител на д-р Веселин Чонов, докторант на самостоятелна подготовка.

Доц. Порязова е била и е член на комисията провеждаща държавни изпити за придобиване на специалност по патология, била е член на научни журита оценяващи кандидати за заемане на академични длъжности, както и рецензент на научни проекти.

Заключение :

Кариерното развитие на доц. д-р Е. Порязова, дм, наукометричните и показатели, приносите от научно-изследователската и дейност съответстват на задължителните условия и показатели за заемане на академичната длъжност „Професор”, съгласно ЗРАСРБ, Правилника за неговото прилагане и Регламента за заемане на тази академична длъжност в Медицинския университет - Пловдив.

Това ми дава основание да заявя, че ще гласувам ЗА присвояване на академичната длъжност „Професор“ на доц. д-р Елена Поязова-Маркова, дм. Позволявам си да призова и останалите членове на уважаемото научно жури също да подкрепят този избор.

30.08. 2024 г.

проф. д-р В. Беловеждов, дм

Заличено на основание
Чл.5 §1, б.“В” Регламент (ЕС)2016/679